

2023-09-28

Sjuksköterska
Distriktsköterska

Rutin för influensavaccinering i Tibro kommun

För patienter inom kommunal hälso- och sjukvård

Tisdagen den 7 november startar årets influensavaccinationer. Men personer på särskilda boenden för äldre (SÄBO), korttidsboende eller de som har hemsjukvård i ordinärt boende, kan erbjudas vaccination redan under slutet av oktober eller tidigare

Säsongens upphandlade vacciner

Fluad Tetra

Fluad Tetra är godkänt för personer från 65 år, och ska erbjudas till personer som bor på särskilt boende för äldre (SÄBO), korttidsboende eller de som har hemsjukvård i ordinärt boende. Endast de vårdcentraler som ansvarar för dessa vaccinationer kan beställa Fluad Tetra. Fluad Tetra kan endast ges intramuskulärt. Vaccination med Fluad Tetra och vaccination mot covid-19 med mRNA-vacciner (Comirnaty eller Spikevax) kan ges vid samma tillfälle. Inför övervägande om att också ge Pneumokockvaccin vid samma tillfälle hänvisas att läsa anvisningar om kombination med andra vaccin.

[Rekommendationer om influensavaccination till riskgrupper — Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](#)

Läs mer om Fluad Tetra i FASS för vårdpersonal:

[Fluad Tetra - FASS Vårdpersonal](#)

Influvac Tetra

I år är Influvac Tetra upphandlat som standardvaccin för influensa. Det är ett fyrvalent, avdödat vaccin för i första hand intramuskulär användning, men det kan också ges djupt subkutant. Influvac Tetra kan ges samtidigt med ett eller flera andra inaktiverade och levande försvagade vacciner, inklusive vaccin mot covid-19 och vaccin mot pneumokocker. Detta gäller både för barn och vuxna.
Läs mer om Influvac Tetra i FASS för vårdpersonal:

Influvac Tetra - FASS Vårdpersonal

Patienter inskrivna i hälso- och sjukvården i Tibro kommun erbjuds gratis influensavaccinering. Vaccination beställs av ansvarig vårdcentral

Det är viktigt att kunna genomföra vaccinationerna på ett bra sätt för att samtidigt skydda individer i riskgrupp. Folkhälsomyndigheten rekommenderar att följande grupper vaccinerar.

[Rekommendationer om influensavaccination till riskgrupper \(folkhalsomyndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se)

Ordination och administrering

Sjuksköterskor med speciell behörighet

Av 9 § Socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS 2018:43) om behörighet för sjuksköterskor att förskriva och ordinera läkemedel följer bl.a. att en sjuksköterska som har genomgått antingen specialistutbildning till distriktssköterska eller specialistutbildning inom hälso- och sjukvård för barn och ungdomar är behörig att ordinera läkemedel för vaccination i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer om influensavaccination till riskgrupper.

Sjuksköterskor med eller utan speciell behörighet ansvarar för att verkställa ordinationen enligt givna anvisningar.

Ansvarig Läkare ansvarar för att ordinera för patienter inom det område där det saknas sjuksköterska med speciell behörighet och ska alltid ordinera vaccinationer till personal och vårdtagare som inte ingår i riskgrupperna.

I lokal samverkan Tibro är det överenskommet att samtliga ordinationer för vaccin ordinerar av ansvarig läkare.

Med anledning av pandemin behöver det praktiska genomförandet av influensavaccinationerna under hösten 2023 anpassas för att minimera risken för smittspridning vid vaccination varav skyddsutrustning enligt riktlinje.

Influensavaccinering process

1. Omvårdnadsansvarig ssk/dsk ansvarar för att inskrivna patienter blir informerade om och erbjudna influensavaccinering.
Tillfråga anhörig/närstående om personen själv inte kan ta ställning.
Om inte någon anhörig/närstående finns avgörs detta av patientansvarig läkare i samråd med omvårdnadsansvarig sjuksköterska.

Information ska även ges om registrering i Nationella vaccinationsregistret. Enligt lag (2012:453) om register över nationella vaccinationsprogram ska vårdgivare rapportera alla vaccinationer inom barnvaccinationsprogrammet, vaccinationer inom det särskilda vaccinationsprogrammet för riskgrupper - gäller endast pneumokocker - (från den 1 december 2022) samt covid-19-vaccinationer till det nationella vaccinationsregistret.

[Information till den vaccinerade om det nationella vaccinationsregistret — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

Given information och beslut ska dokumenteras i patientjournalen.

2. Inför vaccinationen ska frågeformulär inför influensavaccination fyllas i, för patienter används blankett: *Blankett för hälsodeklaration*
[Hälsodeklaration influensavaccination 2022-2023 \(vgregion.se\)](#)
3. Behörig att ordinera säsongsinfluensa ska ordinera på blankett: *Blankett för hälsodeklaration*
4. Vaccination utförs av ssk/dsk anställd i Tibro kommun för patienter och personal, enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd ((HSLF-FS 2017:37) om läkemedelshantering i hälso- och sjukvården.

Överkänslighetsreaktioner Åtgärder vid vaccination

Vid vaccination krävs att det finns dels resurser för att förebygga överkänslighetsreaktioner, dels en beredskap för att behandla överkänslighetsreaktioner.

Läkare och i förekommande fall sjuksköterskor ska vid vaccination

- Ta reda på om personen som vaccineras tidigare haft överkänslighetsreaktioner eller om hen har en känd överkänslighet mot ägg, antibiotika eller andra ämnen som kan finnas i vaccinet,
- kontrollera att det aktuella vaccinet inte innehåller ämnen som patienten uppgivit sig vara överkänslig mot, och
- kontrollera att vaccinet inte heller innehåller ämnen som kan korsreagera mot de ämnen som patienten uppgivit sig vara överkänslig mot.

Observera att överkänslighet mot ägg eller något annat av vaccinets beståndsdelar är kontraindicerat.

Vid akut infektion eller feber – vänta tills infektionen är över.

Krav på utrustning och personal

Det finns inte något krav på läkarnärvaro i dessa fall. Den som utför vaccinationen ska inför behandlingen försäkra sig om att föreskriven utrustning och kompetent personal finns tillgänglig

Verksamhetschefen ska ansvara för att det i den lokala instruktionen för läkemedelshantering anges vilka läkemedel för behandling av överkänslighetsreaktioner som en läkare får ordinera enligt generella direktiv. (SOSFS 2009:16).

Anafylaktisk reaktion

Generell behandlingsanvisning vid överkänslighetsreaktion Influensavaccination

Vid misstänkt eller begynnande tecken på anafylaktisk reaktion – t ex urtikaria som sprider sig över kroppen, obehagskänsla, angioödem/svullnad i ansikte, halsen och munnen, andningssvårigheter eller astmareaktion, blekhet, kallsvettning, takykardi, oro, förvirringstillstånd, sjunkande blodtryck.

- Ge adrenalin, injektion Emerade eller Epipen, förfylld spruta 0,3 mg/dos intramuskulärt
- Tillkalla ambulans – ring 112
- Ge kortison, Betametason 0,5 mg 12 tabletter - upplösta i vatten
- Ge Desloratadin 5 mg 2 tabletter
- Adrenalininjektion kan upprepas efter 10 min
- Puls och blodtryck kontrolleras fortlöpande
- Sänkt huvudända, eventuellt framstupa sidoläge

På avdelningar och andra platser där vaccination utförs på personen *utan* ökad risk för överkänslighetsreaktioner ska ovanstående läkemedel finnas

Bra att ha med är även **andningsmask - utrustning för att ge konstgjord andning**

Vaccinering skall ske på dagtid, när vårdcentralen är öppen.

Vaccin till överkänsliga

Det finns för influensasäsongen 2023 inget framtaget vaccin som kan ges till personer med överkänslighet.

Biverkningar

Samtliga allvarliga biverkningar, samtliga oförutsedda biverkningar samt vaccinsvikt (utebliven effekt) skall rapporteras via Läkemedelsverkets regionala biverkningscentra. Mer information om rapporteringen finns på Läkemedelsverkets webbplats.

Dokumentation

Dokumentation sker för patient i journalsystemet Lifecare när influensavaccination har mottagits så som dos, batchnummer, var vaccinationen är given och ev. observationer. Lägg underlaget för vaccination mot säsongsinfluensa i omvårdnadsjournalen för patienter, alternativt scanna in i verksamhetssystemet

Praktiska råd till sjuksköterska/distriktssköterska i samband med influensavaccination

1. Den vaccinerade personen behöver inte övervakas efter injektionen.
2. Det behöver inte finnas läkare på plats när sjuksköterskan vaccinerar mot influensa dock skall det ske under vårdcentralens öppentider
3. Det behövs inte vara 2 personal för att vaccinera
4. Läkemedel **ska finnas tillgänglig** vid vaccination i händelse av anafylaktisk reaktion som följd av vaccinering.
5. Influensavaccinationen får under inga omständigheter ges intravaskulärt, det är därför viktigt att aspirera.
6. SSK ska följa läkarens ordination på administrerings sätt som är ordinerat utifrån patients hälsodeklaration och enligt anvisning FASS
7. Skriv, klistra på Batch-nummer på dokumentationspappret för influensa. Batch-numret hittar ni på sprutan.

Aktuella blanketter i samband med influensavaccination

- Blankett för vaccination mot säsongsinfluensa (journalhandling)
- Uttag av influensavaccin (till kylskåpet där vaccinet förvaras)

(SOSFS 2009:16) Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om att förebygga och ha beredskap för att behandla vissa överkänslighetsreaktioner

(HSLF-FS 2017:37) Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården

Annicka Klar

Medicinsk Ansvarig Sjuksköterska